

Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning

Rapport for 2011 – 2019

Februar 2020

Indhold

Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning	0
Rapport for 2011 – 2019	0
1. Indledning.....	2
2. Om Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning	2
3. Uddeling	2
Uddelinger over årene.....	2
Uddelingsprincip	3
International evaluering.....	3
Projekttemaer	3
Konsortier og institutioner.....	4
Forskningsmetode	5
4. Stipendiaternes baggrund.....	6
Stipendiaternes baggrund og aldersfordeling.....	6
5. Under og efter ph.d.-forløbet.....	7
Færdige ph.d.er.....	7
Ansættelse efter endt ph.d.....	7
6. Ph.d.-rådets arrangementer	7
Opslag	7
Seminar	8
7. Ph.d.-rådets medlemmer.....	8

1. Indledning

Denne rapport har til formål at skabe et overblik de ni års uddelinger ved Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning. I første del præsenteres antallet af ansøgninger og bevillinger over årene samt grundlag for uddeling. Efterfølgende gennemgås hvilke konsortier, der har bidraget med ansøgninger og derudover hvilke forskningsmetoder, de bevilgede projekter benytter. I fjerde afsnit behandles ansøgernes baggrund og i femte afsnit synliggøres det, hvor langt stipendiaterne er i ph.d.-forløbet. I sidste afsnit berøres hvilke arrangementer, Ph.d.-rådet afholder i løbet af året.

2. Om Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning

Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning blev nedsat i 2011 med det formål at styrke lærerprofessorerne ved at uddanne ph.d'er, som bedriver praksisnær forskning til gavn for professionshøjskolerne og som efterfølgende kan undervise på læreruddannelsen. Hensigten med initiativet er at forbedre udbyttet for alle elever i folkeskolen.

Baggrunden for Ph.d.-rådets arbejde tager sit udgangspunkt i bilag 2 fra Globaliseringsaftalen. Heri fremgår det, at en styrket uddannelsesforskning bør tage udgangspunkt i tre formål:

1. Forskning i praksisnære områder med stærk tilknytning til og i samarbejde mellem professionshøjskolerne og universiteterne.
2. Forskning og forskeruddannelse med efterprøvede og anerkendte kvalitetssikringsmekanismer i regi af universiteternes ph.d.-skoler.
3. De ph.d'er, der uddannes, skal både under uddannelsen og efterfølgende kunne undervise på professionshøjskolerne og indgå i forskning og udvikling i professionsfeltet.

Ph.d.-rådet består af en formand og ti medlemmer. Formanden udpeges af Uddannelses- og forskningsministeren, mens de resterende medlemmer udpeges af ministeren efter indstilling fra Danske Universiteter (tre medlemmer), Professionshøjskolernes Rektorkollegium (tre medlemmer), Danmarks Frie Forskningsfond (to medlemmer) og Kommunernes Landsforening (to medlemmer). Det nuværende Råd fremgår af sidste side i rapporten.

3. Uddeling

Uddelinger over årene

Ph.d.-rådet forventes at uddele 10-12 stipendier pr. år. Idet forskningskvalitet er Rådets førsteprioritet ved uddelingen, blev der det første år kun uddelt seks stipendier, selvom der var økonomisk råderum til at uddele det dobbelte. Princippet er, at Ph.d.-rådets midler kan overføres mellem årene, så det er muligt på et senere tidspunkt at uddele flere stipendier. Rådet har over de ni år, hvor der er uddelt midler, uddelt 106 stipendier i alt. Det svarer til 11,78 bevillinger om året.

I nedenstående tabel fremgår det, hvor mange ansøgninger Ph.d.-rådet har modtaget og hvor mange bevillinger, der er givet over årene. Differencen mellem modtagne ansøgninger og behandlede ansøgninger dækker over ansøgninger, der er frasorteret, idet de enten ikke overholdt formalia, ikke var inden for virkemidlet (skoleforskning) samt ansøgninger, der er trukket tilbage af ansøger inden uddelingen. Over årene har fem bevillingsmodtagere frasagt sig deres bevilling ofte begrundet med, at de har modtaget et ph.d.-stipendium andetstedsfra. I fire tilfælde (i parentes) er bevillinger genuddelt til ansøgere på en prioriteret venteliste.

Tabel 1: Tabel over de sidste ni års ansøgninger og uddelinger

År	Modtagne ansøgninger	Behandlede ansøgninger	Uddelte bevillinger	Realiserede bevillinger	Uddelte midler
2011	21	18	6	6	14.786.187 kr.
2012	44	44	15	14	33.962.067 kr.
2013	36	36	13	13	31.519.665 kr.
2014	49	48	12 (+1)	12	28.912.214 kr.
2015	64	63	13	13	30.531.730 kr.
2016	58	54	12	12	28.393.923 kr.
2017	62	56	12	12	28.263.002 kr.
2018	70	67	12 (+2)	12	29.014.717 kr.
2019	50	47	12 (+1)	12	28.644.767 kr.
I alt	454	433	107 (+4)	106	254.028.272 kr.

Det ses af tabellen, at der over årene har været et stigende antal ansøgere til Ph.d.-rådet med et fald i 2019, og at antallet af ansøgninger de sidste år har varieret fra 47 til 67 ansøgninger pr. år, mens antallet af bevillinger har ligget konstant på omkring 12-13 bevillinger pr. år.

I tabellen fremgår det ligeledes, hvor mange midler der er uddelt til ph.d.-stipendier. Ud over udgifter til selve ph.d.-stipendierne, har Ph.d.-rådet udgifter til internationale bedømmere, opslag, honorarer, sekretariatsbistand, Ph.d.-rådets seminar mv.

Uddelingsprincip

Ansøgninger til Ph.d.-rådet vurderes ud fra en række vurderingskriterier, som er samlet i et bedømmelsesskema under fire temaer. Rådets førsteprioritet ved tildeling af stipendier er ansøgningens videnskabelige designkvalitet, og dernæst kommer projektets gennemførlighed, videnskabelig og professionsfaglig relevans samt videnomsætning.

International evaluering

Kvaliteten af projekterne sikres gennem anvendelse af et korps af internationale bedømmere. Fra 2011 til og med 2014 blev hver ansøgning bedømt af to anerkendte skole- og/eller læreruddannelsesforskere. I det Ph.d.-rådet ønskede at øge kvaliteten af den eksterne bedømmelse, besluttede Rådet i 2015 at gå fra to til tre bedømmere.

Korpset af bedømmere bestod indtil 2015 af cirka 60 bedømmere, men i 2016 og igen i 2018 er korpset af bedømmere blevet udvidet til godt 80. Da det er muligt at søge ph.d.-rådsstipendierne på dansk, må bedømmerne være i stand til at læse dansk. Derfor anvendes bedømmere fra alle nordiske lande samt lande, hvor der findes forskere, der behersker dansk. Alle bedømmere udpeges af Danmarks Frie Forskningsfond (tidligere Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd).

Projekttemaer

Ved uddelingen i 2011 valgte Ph.d.-rådet at slå de første stipendier bredt op i folkeskoleforskning, og således ikke ved denne uddeling at prioritere særlige fagområder. Begrundelsen herfor var – det sene opslagstidspunkt taget i betragtning – et ønske om at opnå så mange ansøgninger som muligt ved ikke gennem prioriteringer at risikere at indskrænke feltet af ansøgere.

I de følgende års opslag, har Ph.d.-rådet fremhævet temaer, som Rådet vurderede var centrale i folkeskoleforsknings-regi, men samtidig tydeliggjort, at ansøgninger inden for andre områder også er velkomne. Nedenfor fremgår det, hvilke temaer, der har været fokus på over årene 2012-2019.

I bilaget findes en fuld oversigt over ansøgningstitlerne.

Tabel 2: Ph.d.-rådets særlige fokusområder over årene

År	Tema
2012-2013	Specifikke fags didaktik Almene didaktiske og pædagogiske emner Undervisning i skolens fag, digitalisering, innovation, inklusion samt ledelse og organisering
2014	Fagenes didaktik Digitalisering Evaluering for læring Målstyret, didaktisk og faglig ledelse
2015	Fagenes didaktik Tværprofessionelt samarbejde om elevers læring Ledelse for læring i en målstyret folkeskole
2016	Fagenes didaktik, herunder naturfagenes didaktik Kapacitetsopbygning til håndtering af diversitet Ledelse for læring i en målstyret folkeskole
2017	Fagenes didaktik, herunder naturfagenes didaktik Kapacitetsopbygning til håndtering af diversitet, progression og overgange Ledelse for læring i en målstyret folkeskole
2018	Fagenes didaktik Literacy og dannelse Test og prøver Deltagelsesmuligheder Overgange Ledelse i skolekontekster
2019	Fagenes didaktik Literacy og dannelse Forældresamarbejde Test og prøver Segregering og inkluderende læringsmiljøer Organisation og ledelse i relation til undervisning Tværprofessionelt arbejde

Konsortier og institutioner

For at søge Ph.d.-rådets stipendier skal der søges via et konsortium bestående af mindst en professionshøjskole (UC) og et universitet. Konsortiet konkretiseres i en samarbejdsaftale som blandt andet beskriver samarbejdet, ansættelsessted, arbejdsforpligtigelse.

Derudover skal ansøger have en forhåndsgodkendelse fra det universitet, som indgår i konsortiets, ph.d.-skole. Det sker for at sikre, at ansøger i lever op til universitetets faglige krav, og at ansøger kan optages på ph.d.-uddannelsen.

Nedenstående tabel viser antallet af ansøgere og bevillinger i relation til institutioner for årrækken 2011-2018 samt 2019. Af tabellen fremgår det, at alle professionshøjskoler og de universiteter med miljøer inden for folkeskoleforskning alle har deltaget over de sidste år. Danmarks Tekniske Universitet er det eneste universitet, der endnu ikke har søgt Ph.d.-rådet, men IT Universitetet har deltaget med to ansøgninger.

Tabel 3: Ansøgere og bevillinger fordelt efter samarbejdsinstitutioner for årrækken 2011- 2018 samt 2019

<i>Samarbejdsinstitutioner</i>	<i>2011-2018</i>		<i>2019</i>	
	<i>Ansøgninger</i>	<i>Bevillinger</i>	<i>Ansøgninger</i>	<i>Bevillinger</i>
UCC + Københavns Universitet	37	11		
UCC + Aarhus Universitet	58	22		
UCC + Aalborg Universitet	3	2		
UCC + Roskilde Universitet	2	1		
UCC + CBS	5	1		
Metropol + Københavns Universitet	13	-		
Metropol + Aarhus Universitet	22	9		
Metropol + Aalborg Universitet	6	1		
Metropol + IT Universitetet	1	-		
Københavns Professionshøjskole* + Københavns Universitet	14	2	14	3
Københavns Professionshøjskole + Aarhus Universitet	13	4	8	2
Københavns Professionshøjskole + Aalborg Universitet	3	3		
Københavns Professionshøjskole + Roskilde Universitet	2	-		
Københavns Professionshøjskole + CBS	2	-	1	-
Københavns Professionshøjskole + IT Universitetet			1	-
VIA UC + Københavns Universitet	1	1	2	1
VIA UC + Aarhus Universitet	50	14	3	2
VIA UC + Syddansk Universitet	6	2	1	-
VIA UC + Aalborg Universitet	3	-	1	-
VIA UC + CBS	1	-		
UC Syd + Københavns Universitet	2	1		
UC Syd + Aarhus Universitet	5	-	2	1
UC Syd + Syddansk Universitet	26	5	1	-
UC Syd + Aalborg Universitet	3	-		
UC Syd + CBS	1	-		
UC Lillebælt + Aarhus Universitet	3	-	1	1
UC Lillebælt + Syddansk Universitet	28	3	3	-
UC Lillebælt + Aalborg Universitet	2	1	2	1
UC Lillebælt + Roskilde Universitet	11	1		
Absalon** + Københavns Universitet	1	1		
Absalon + Aarhus Universitet	3	-	1	-
Absalon + Syddansk Universitet	2	-		
Absalon + Aalborg Universitet	6	-		
Absalon + Roskilde Universitet	11	4		
UC Nordjylland + Aarhus Universitet	10	2	2	1
UC Nordjylland + Aalborg Universitet	30	3	4	-
I alt	386	94	47	12

*Note: I 2018 blev UCC og Metropol slået sammen til Københavns Professionshøjskole.

**Note: I 2018 blev UC Sjælland til Professionshøjskolen Absalon.

Forskningsmetode

De bevilgede ph.d.-projekter anvender forskellige forskningsmetodiske tilgange. I en grov opstilling, hvor der alene skelnes mellem kvalitative, kvantitative og mixed metoder, er der en klar dominans af kvalitativ metodeanvendelse. I 2016, 2017 og 2018 er der en tendens til, at langt flere af de bevilgede projekter anvender mixed-method tilgangen, hvilket formentlig kan tilskrives en ændring i opslaget, der tilskynder, at flere ansøgninger orienterer sig mod kvantitative projekter eller mixed method. Ordlyden i opslaget er senere blevet ændret, så det pointeres, at ansøgningerne skal vise sammenhængen mellem problemformuleringen og researchdesign og brug af metode, men at kvantitative metoder gerne ses inddraget, når problemformuleringen giver grundlag herfor.

Tabel 4: Bevilgede projekters forskningsmetoder

Metode	2011-2018	2019
Kvalitative	58	11
Kvantitative	1	-
Mixed	35	1

4. Stipendiaternes baggrund

Stipendiaternes baggrund og aldersfordeling

Kigger man på aldersfordelingen blandt stipendiater med bevilling fra Ph.d.-rådet (tabel 5), er der relativt få unge bevillingsmodtagere, hvilket overvejende skyldes, at en betydelig del af de ph.d.-studerende er ansat på en professionshøjskole på ansøgningstidspunktet og således allerede har erfaring med undervisning på læreruddannelserne – og altså kommer de færreste ansøgere direkte fra en kandidatuddannelse eller er jobsøgende på ansøgningstidspunktet. Det afspejles i tabel 6 om stipendiaternes ansættelse på ansøgningstidspunktet, og i tabellen over stipendiaternes uddannelsesmæssige baggrund (tabel 7) ses, at cirka halvdelen af stipendiaterne først har en professionsfaglig baggrund og sidenhen har taget en kandidatuddannelse.

Tabel 5: Aldersfordeling på ansøgningstidspunktet

Alder	2011-2018	2019
20-29	7	3
30-39	36	4
40-49	36	5
50-59	15	-

Tabel 6: Ansættelse på ansøgningstidspunktet

Ansættelse	2011-2018	2019
Professionshøjskole	53	4
Gymnasium	4	2
Jobsøgende	3	1
Universitet	18	5
Kommune	7	-
Studerende	1	-
Lærer	3	-
Stat	3	-
Privat	2	-

Tabel 7: Uddannelsesmæssig baggrund

Professionsuddannelse	Overbygning	2011-2018	2019
-	Kandidatgrad	41	7
-	Kandidatgrad + master	7	-
Lærer	Kandidatgrad	33	4
Lærer	Master	1	-
Lærer	Kandidatniveau iflg. Sirius	1	-
Lærer	Kandidatgrad + master	1	1
Pædagog	Kandidatgrad	7	-
Pædagog	Kandidatgrad + master	1	-
Sygeplejerske	Master	1	-
Lærer og pædagog	Kandidatgrad	1	-

5. Under og efter ph.d.-forløbet

Færdige ph.d'er

Siden 2011 er der uddelt i alt 106 ph.d.-bevillinger, hvoraf 43 har modtaget ph.d.-graden. En enkelt bevillingsmodtager er afsluttet uden grad. Nedenfor fremgår det, hvor langt stipendiatene er i ph.d.-forløbet fordelt på år.

Tabel 8: Hvor langt i ph.d.-forløbet er stipendiatene

År*	Færdige	Afsluttede uden grad	Forlængelse af indskrivning**	Forsinkede	Forventes færdige til tiden
2011	5	1	-	-	-
2012	14	-	-	-	-
2013	9	-	3	1	-
2014	10	-	1	1	-
2015	5	-	5	3	-
2016	-	-	9	3	-
2017	-	-	3	-	9
2018	-	-	4	-	8
2019	-	-	3	-	9
I alt	43	1	28	8	26

*Note: Bevillingsmodtageren starter først sin ph.d.-uddannelse 1. januar året efter udelingsåret.

**Note: Forlængelse af indskrivning dækker over forsinkelser grundet barsel, sygdom, orlov, deltid mv.

Ansættelse efter endt ph.d.

I forbindelse med afslutning af de studerendes ph.d.-forløb, er der indsamlet viden om, hvor de færdige ph.d'er får ansættelse umiddelbart efter, at graden er modtaget, og det viser sig, at flere får ansættelse ved den professionshøjskole, de har været tilknyttet før og under ph.d.-forløbet. Af nedenstående tabel fremgår det, at halvdelen af de færdige ph.d'er får ansættelse ved en professionshøjskole efter endt ph.d. Dermed er der sammenhæng mellem Ph.d.-rådets tredje formålsparagraf, som går på, at de ph.d'er, der uddannes, skal kunne undervise på professionshøjskolerne og dermed være med til at udvikle professionsfeltet efterfølgende.

Tabel 9: Ansættelse som ph.d.

Ansættelse	2011	2012	2013	2014
Professionshøjskole	4	7	5	-
Universitet i DK	-	-	-	1
Universitet i udlandet	-	-	1	-
Delt ansættelse mellem UC og universitet	1	1	-	-
Kommune	-	-	-	1
Stat	-	-	-	-
Jobsøgende	-	1	-	-
Ukendt	-	5	3	2
Afsluttet uden ph.d.-grad	1	-	-	-

6. Ph.d.-rådets arrangementer

Opslag

Ph.d.-rådets årlige opslag bekendtgøres typisk i slut januar eller start februar. Opslaget annonceres dels på Ph.d.-rådets hjemmeside (www.phdraadetforuddannelsesforskning.dk), dels via Magisterbladet, fagbladet Folkeskolen og jobnet. Derudover distribueres opslaget til diverse interessenter, fx Professionshøjskolernes Rektorkollegium og Danske Universiteter.

På Ph.d.-rådets hjemmeside findes diverse relevante dokumenter til brug for ansøgningsprocessen, fx ansøgningsvejledning, liste over kontaktpersoner på UC'er og universiteter, budgetskelon mv. Ph.d.-rådet afholder hvert år to informationsmøder i henholdsvis København og Aarhus med 15-30 deltagere på møderne.

Seminar

Med baggrund i Globaliseringsaftalens bilag 2 er initiativet bag Ph.d.-rådet evalueret i 2015. Af evalueringen fremgår det, at de ph.d.-studerende savner kurser rettet mod skoleforskningsfeltet, og en af anbefalingerne i evalueringen er at styrke relevansen af ph.d.-uddannelsen ved at afholde kurser i skoleforskning i regi af Ph.d.-rådet. Ph.d.-rådet har tidligere afholdt endags-seminarer, men siden 2017 har Ph.d.-rådet hvert år i starten af januar afholdt et 2- og siden 3-dages seminar, som henvender sig til de ph.d.-studerende med bevilling fra Ph.d.-rådet. Temaerne er målrettet folke-skoleforskning og ud over det faglige indhold, fokuseres der på viden om/fra professionsfeltet og netværket mellem de ph.d.-studerende styrkes.

Tabel 10: Antal ph.d.-studerende, der deltager på seminaret

Deltagere	Antal
2017	27
2018	24
2019	24
2020	22

7. Ph.d.-rådets medlemmer

Professor Jeppe Bundsgaard, Aarhus Universitet, formand

Professor Linda Lundgaard Andersen, Roskilde Universitet

Professor Hanne Andersen, Københavns Universitet

Professor Morten Misfeldt, Københavns Universitet

Prorektor Alexander von Oettingen, University College Syd

Viceinstitutchef Martin Bayer, Københavns Professionshøjskole

Docent Thomas Thyrring Engsig, UCN

Direktør Anne Vang Rasmussen, Ballerup Kommune

Souschef Kristine Wiberg Plougsgaard, Kommunernes Landsforening

Professor Venka Simovska, Aarhus Universitet

Professor Roger Säljö, Gøteborg Universitet

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2019

Projekttitel, stipendiat	Resumé
Hvilken viden former læreres undervisningspraksis? Og hvilken rolle spiller forskning? <i>Stipendiat: Louise Sandra Nørgaard Amstrup (AAU / UC Lillebælt)</i>	Det forventes i dag, at læreruddannelsen og undervisningen i folkeskolen understøttes af evidens. Men flere undersøgelser tyder på, at læreres undervisningspraksis ikke i særlig høj grad influeres af forskning. Via interviews og sporing af viden, vil dette projekt undersøge hvad folkeskolelærere trækker på i deres praksis, hvor denne viden kommer fra samt hvad der påvirker optaget af forskningsviden. Herudover udvikles bud på løsninger til at gøre forskning mere anvendelig i praksis.
Et kronotopisk møde mellem konceptuelle metaforer - om udviklingspotentialer i tosprogede elevers kanonlæsning <i>Stipendiat: Mia Kaasby (AU / UCN)</i>	Elever med anden etnisk baggrund end dansk har problemer med literacytilegnelsen. Kanontekster formidles gennem konceptuelle metaforer bundet til en kronotop, et særligt tidsrum. Dette kan afstedkomme en kløft mellem flersprogede elevers og skolens konceptualiseringer af tid og rum. Projektet undersøger, om kløften kan brolægges ved at etablere et møde og en dialog mellem teksterne og flersprogede elever, hvor kronotoper og de iboende konceptuelle metaforer udveksles og fortolkes på ny.
Begynderlæseundervisning med digitale læremidler <i>Stipendiat: Lise Baun (AU / KP)</i>	I lyset af den voksende digitalisering af skolen vil projektet undersøge, hvad der sker, når digitale teknologier bliver bragt ind i begynderlæseundervisningen med et device pr. elev. Spørgsmålet er, hvilken form for undervisning digitale læremidler understøtter, og hvordan den førte didaktik etableres gennem interaktionerne mellem device, lærer og elever. Projektet bruger en fokuseret etnografisk tilgang baseret på feltarbejde i to 1. klasser, der bruger app'en WriteReader, som anvendes på 75 % af de danske skoler.
Hvordan styrker vi læselyst i skolen? Elevens læseoplevelse som en vej til didaktisering af skolens læsebånd som læselystfremmende initiativ <i>Stipendiat: Henriette Romme Lund (AU / KP)</i>	Læsebånd er skolens svar på læseundersøgelsers påpegning af vigtigheden af at appellere til elevers læselyst. Men hvad kendetegner elevens læseoplevelse i læsebånd? Og hvordan kan viden om læseoplevelsen omsættes didaktisk så læsebåndet styrkes som læselystfremmende initiativ? Projektet er et etnografisk studie, der undersøger læseoplevelsen i samspillet: tekst-individ-kontekst. Det sker ud fra en flerfokal tilgang der kobler reader-responsteori, Text World Theory og børneperspektiv.
Udvikling af elevers interkulturelle kompetencer gennem brug af billedbøger – holdningsdimensionen i engelskundervisningen i indskolingen <i>Stipendiat: Karoline Søgaard (KU / KP)</i>	Evnen til at indgå i kulturmøder er en central kompetence i vores mangfoldige samfund, globalt og lokalt. Projektets formål er at undersøge, hvordan undervisningen i engelsk i indskolingen kan understøtte udviklingen af elevernes interkulturelle kompetencer gennem brug af billedbøger. Projektet har særlig fokus på holdningsdimensionen, som af tidligere forskning betragtes som en central dimension inden for feltet interkulturel pædagogik for de yngste.
En kvalitativ undersøgelse af overgangen fra 6. klasse til 7. klasse af elevernes deltagelsesmuligheder og udfordringer i naturfagene <i>Stipendiat: Ene Ernst Hoppe (KU / KP)</i>	Projektet vil undersøge, hvilken betydning overgangen fra 6. til 7. klasse har for elever og deres deltagelse i og relation til naturfagene, og særligt de in- og eksklusionsprocesser, der opstår i samspillet mellem elever, lærere, fag og rammer på tværs af overgangen. Projektets kerne er at koble denne viden med en aktionsfase, hvor lærere involveres i at skabe en diversitets-pædagogisk tilgang til naturfag.

Sproglig økologi i klasseværelset <i>Stipendiat: Jonas Olesen (KU / KP)</i>	Dette projekt omhandler, hvordan et økologisk sprog- og læringssyn kan omsættes til undervisningspraksis for tosprogede elever i udskolingen. Konkret undersøger jeg de affordances, lærere giver tosprogede elever i to forskellige fag, dansk og biologi, og hvordan man kan forbedre affordances med en ny didaktisk ramme. Målet er at udvikle og afprøve nye læringsaktiviteter med et designbaseret forskningsprojekt samt at give lærerne en model til at planlægge, udføre og evaluere undervisning.
Tidsopfattelser og tidspraktikker i undervisningen - Et studie af lærerens tidsmæssige rammesætning <i>Stipendiat: Malene Engsig Brodersen (AU / VIA UC)</i>	Når der er tale om tid i forbindelse med elevernes læring, er det ofte ud fra en kvantitativ logik, som handler om, hvordan eleverne kan komme til at lære mere på kortere tid. Nærværende projekt argumenterer for behovet for en mere kompleks forståelse af tid i undervisningssammenhænge. Derfor tager jeg afsæt i et sociologisk og teoretisk perspektiv på tid. Ved hjælp af klasserumsforskning undersøger jeg, hvordan matematiklærere på to forskellige folkeskoler forstår og bruger tid i undervisningen.
Sproglig opmærksomhed gennem en flersprogethedsdidaktik - betydning af elevernes sproglige baggrund <i>Stipendiat: Natascha Drachmann (KU / VIA UC)</i>	Via en curriculumanalyse og en fokuseret lingvistisk etnografi er det projektets formål at bidrage med viden om, hvordan minoritets- og majoritetselever udvikler sproglig opmærksomhed, når de undervises vha. en flersprogethedsdidaktik i folkeskolens sprogundervisning. Projektet undersøger, hvordan flersprogethedsdidaktikken kan være med til at skabe et inkluderende læringsmiljø med gunstige betingelser for såvel minoritets- som majoritetselevers sproglige læring og trivsel i skolen.
Literacy Coaching and Data Use as Organizational Routines in the Danish Public School <i>Stipendiat: Karina Kiær (AU / UC Syd)</i>	Gennem et kvalitativt casestudie og konstruktionistisk grounded theory undersøger projektet, hvordan organisatoriske rutiner skaber forskellige betingelser for læsevejlederes understøttelse af læreres databrug. Projektet skaber viden om, hvordan læsevejledere navigerer og forhandler forskellige organisatoriske rutiner for databrug i folkeskolen, og leverer ny og dybdegående viden om samspillet mellem organisatoriske rutiner og læsevejledere. Den viden vil være til gavn for professionelles databrug i et skoleudviklingsperspektiv generelt og for læsevejledning mere specifikt.
Har lærere lavere faglige forventninger til etniske minoritetsdrengene end andre elever? <i>Stipendiat: Charlotte Herold Lange Hald (AU / VIA UC)</i>	Der ønskes at undersøge, hvorvidt lærere i den danske folkeskole har lavere faglige forventninger til etniske minoritetsdrengene end de har til andre elever, og herunder at belyse nuanceringer af lærerforventninger. Endvidere ønskes der at skabe et refleksionsrum for lærere for at ændre praksis med ambitionen om, at fælles refleksioner kan være med til at skabe en bevægelse af ubevidste negative handlingsmønstre og på den måde sikre mere inkluderende læringsmiljøer for etniske minoritetsdrengene og skabe lige vilkår for alle elever i folkeskolen.
Tværfprofessionelt samarbejde om børn i vanskeligheder i skolen <i>Stipendiat: Christoffer Granhøj Hansen (AU / UC Lillebælt)</i>	Projektet undersøger det tværfprofessionelle samarbejde i skolen, når PPR inddrages i forhold til at støtte lærere og pædagogers arbejde med at udvikle inkluderende læringsfællesskaber, hvor fokus flyttes fra enkeltbørn til børns fællesskaber. Formålet er dermed at udvikle praksisnær viden om det tværfprofessionelle samarbejde, og hvordan det kan gøres mere relevant for lærere og pædagoger i deres daglige arbejde med inklusion.

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2018

Projekttitel, stipendiat	Resumé
Matematikhistoriske originalkilder og GeoGebra på mellemtrinnet <i>Stipendiat: Marianne Thomsen (AU/KP)</i>	Ph.d.-projektets mål er at opstille didaktiske principper, der understøtter udvikling af mellemtrinselevs ræsonnementskompetence samt overblik og dømmekraft (Niss & Jensen, 2002), når de arbejder med samspillet mellem matematikhistoriske originalkilder og GeoGebra. Der findes meget lidt forskning herom, især ift. mellemtrinnet. Der udarbejdes 1) et integrative review, 2) en kvantitativ analyse af bogsystemer og fagportaler samt 3) tre Design-Based Research iterationer i to klasser.
Folkeskoleelevers matematikrelaterede beliefs og læringsadfærd <i>Stipendiat: Maria Kirstine Østergaard (AU/KP)</i>	Hvordan kan man arbejde med at udvikle matematikrelaterede beliefs hos alle elever og dermed bidrage til en hensigtsmæssig læringsadfærd? I projektet undersøges en underbelyst sammenhæng mellem grundskoleelevers læringsadfærd og deres forestillinger om matematik samt hvilke tiltag, der kan understøtte en positiv udvikling på disse områder. Samtidig inddrages kønsmæssige aspekter i undersøgelsen. Projektets formål er et øget fagligt og dannelsesmæssigt udbytte for alle elever.
Virtuelle simuleringer og databrug <i>Stipendiat: Sanne Lisborg (AAU/KP)</i>	Projektet undersøger, hvordan virtuelle simuleringer og digitale data kan bruges til at udvikle og understøtte undervisningen i folkeskolen. Via et etnografisk studie på tre skoler afdækkes det, hvordan lærere anvender og oplever brugen af simuleringer i undervisningen. Herudover undersøges det, hvordan den data som simuleringerne generer omkring elevernes læringsproces kan bruges i et didaktisk udviklingsperspektiv.
Skriveridentitet og digitale teknologier som aktører i elevernes skriveudvikling i danskfagets skriveundervisning <i>Stipendiat: Michael Jensen (AAU/UCL)</i>	Projektet vil med udgangspunkt i et målstyret danskfag skabe viden om elevernes udvikling af skriveridentitet i literacypraksisser i og uden for skolen. På baggrund af en sociomateriel literacy undersøges relationerne mellem danskfagets skriveundervisning og elevernes skriveudvikling, identifikationsprocesser og brug af digitale teknologier. Det vil ske i en etnografisk inspireret tilgang der blandt andet benytter narrativ metode og visuel data til at fange og forstå elevernes skriveridentiteter.
Elevers udviklings- og deltagelsesmuligheder i matematiske samtaler i børnehaveklassen med særlig fokus på dialog mellem lærer og elever <i>Stipendiat: Birgitte Henriksen (AU/KP)</i>	Børnehaveklasseledere varetager obligatorisk undervisning i matematisk opmærksomhed. Observationer viser, at deres samtaler med eleverne følger et stereotyp mønster, som begrænser læring. Projektet vil kvantitativt undersøge børnehaveklasselederes matematikundervisningspraksis og kvalitativt undersøge, hvordan de kan udvikle samtalepraksis i matema-

	tisk opmærksomhed. Metodisk anvendes spørgeskema og design research. Projektet baseres på teori om sociomatematiske normer og matematiksamtaler.
At undervise i kontroversielle emner i historie i folkeskolens overbygning <i>Stipendiat: Hildegunn Johannesen (SDU/UC Syd)</i>	Projektets undersøger, hvad der karakteriserer undervisningen i kontroversielle emner i historie som en vej til at styrke og underbygge kritisk tænkning blandt elever i folkeskolens overbygning. Formålet er gennem et designteoretisk afsæt at tilvejebringe viden og indsigt i inddragelse og håndtering af emner af kontroversiel art, med henblik på at fremme demokratisk dannelse og kvalificere historie som fortolknings- og problemorienteret fag. I et bredere perspektiv vil projektet bidrage med en konkretisering af den danske forebyggelsesindsats mod radikaliserings og ekstremisme i skoleregi.
Integrating digital information literacy in a FL writing test: Implications for teaching and assessment <i>Stipendiat: Dea Jespersen (KU/KP)</i>	Projektet undersøger hvilken rolle digitale informationskompetencer spiller for elevers skriftlige L2 fremstilling. Data i form af test, logfiler, spørgeskemaer og interviews er indsamlet blandt danske udskolings elever i forbindelse med deres udførelse af skriftlige opgaver med internetadgang. Data skal give indblik i elevernes præstationer og adfærd på tværs af forskellige kompetenceniveauer og resultater skal bidrage til at videreudvikle test og undervisning i fremmedsprog der involverer digitale informationskompetencer.
Matematikdidaktisk design for Statistisk literacy - Vi undersøger verden <i>Stipendiat: Camilla Hellsten Østergaard (KU/KP)</i>	Statistisk literacy, dvs. forudsætninger for at forholde sig kritisk og indsigtsfuldt til kvantitative data og udsagn baseret på sådanne, er nødvendig for alle borgere i nutidens samfund. Projektet undersøger hvordan designformatet "studie og forskningsforløb" (SFF) og teknologiske ressourcer kan bruges til at styrke folkeskolens bidrag til elevernes statistiske literacy. Metoden er et didaktisk designforskningsprojekt, hvor eksemplariske SFF designs, afprøves og dokumenteres i samarbejde med lærerteams.
Skolestart og samarbejde med forældre med etnisk minoritetsbaggrund <i>Stipendiat: Helle Winum (SDU/UC SYD)</i>	Det er et problem at etniske minoriteter underpræsterer i det danske uddannelsessystem og kimen til dette bliver lagt ved skolestart. I projektet undersøges samarbejdet med minoritetsforældre omkring overgangen til skole ud fra et forældreperspektiv. Det interessante bliver at finde ud af, hvilke betydninger de professionelle forstod af og tilgange til involvering af og samarbejde med disse forældre kan få for disse menneskers muligheder for at positionere sig selv som samarbejdspartnere.
Modellering i det dialogiske klasserum - et sprogligt bidrag til fagenes didaktik <i>Stipendiat: Charlotte Folkmann Reusch</i>	Projekt Modellering i det dialogiske klasserum - et sprogligt bidrag til fagenes didaktik undersøger om, og i givet fald hvordan, mundtligt lærersprog i natur & teknologiundervisningen smitter af på elevers produktive fagsprog. Det gøres ved at afdekke læreres forventninger til fagsprog og forestillinger om egen sproglig praksis, og sammen med lærere udvikle, afprøve

(AU/KP)	og dokumentere god, faglig sprogbrug på sætningsniveau. Projektets intention er at udvikle forslag til, hvordan lærere hjælper elever med transitionen fra faglig snak til tale.
Evaluering af elevkompetencer i designbaseret matematikundervisning <i>Stipendiat: Erik Ottar Jensen</i> (AAU/KP)	Projektets formål er at undersøge elevers udvikling af udvalgte designkompetencer og matematiske kompetencer i designbaseret matematikundervisning og at udvikle et kvalitativt evalueringsredskab der kan tydeliggøre denne udvikling. Projektet bruger kvalitativt data fra Design Thinking interventioner i matematikundervisningen til at udvikle et vurderingssprog om udvalgte kompetencer. De kvalitative analyser vil gennem et mixed method forskningsdesign blive sammenlignet med kompetencetest fra GBL21 forskningsprojektet.
Ligheder og forskelle i sundhedsdannelse hos folkeskoleelever <i>Stipendiat: Katrine Vraa Justenborg</i> (AAU/KP)	Dette projekt vil udforske sundhedsdannelse hos folkeskoleelever ved at tage udgangspunkt i fire spørgsmål: 1) Normdannelse: Hvordan dannes normen for sundhed i en klassepraksis, og hvordan påvirkes eleverne heraf? 2) Spejling: På hvilke måder virker unge elevers gensidige spejling af hinanden i en klassepraksis ind på deres sundhed? 3) Deltagelse: Hvordan påvirker elevernes deltagelse i en klassepraksis deres sundhed? 4) Teknologier: Hvordan virker moderne teknologier i en klassepraksis ind på elevers dannelse af sundhed?

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2017

Projekttitel, stipendiat	Resumé
Styrkelse af folkeskoleelevers modelleringskompetencer gennem et tværfagligt samarbejde mellem naturfag og matematik <i>Stipendiat: Claus Auning (SDU/UC Syd)</i>	Initiativet med en fælles prøve i naturfag skaber udfordringer for naturfagslærere, da de skal udvikle en undervisning, hvor eleverne får mulighed for at udvikle og opnå fællesfaglige kompetencemål. Projektet ønsker at undersøge om elevernes modelleringskompetence kan udvikles og styrkes ved et tværfagligt samarbejde mellem naturfag og matematik ved brug af en IBSME tilgang. Og på hvilke måder eleverne kan involveres i vurdering og bedømmelse af deres modelleringskompetence med henblik på den naturfaglige prøve i folkeskolen.
Tosprogede elevers læsning af fagtekster på andetsproget - et effektstudie i relationer mellem andetsprog, inferens og læseforståelse <i>Stipendiat: Henrik Balle Nielsen (KU/VIA)</i>	Tekstforståelse hænger nøje sammen med færdigheder i inferensdragning. Dette projekt undersøger relationer mellem færdigheder i inferensdragning og læseforståelse i andet-sproglæsning, når teksterne er non-fiktive fagtekster. Undersøgelsen falder i to hoveddele: En metaanalyse af eksisterende viden på området og en effektundersøgelse, hvor effekt af eksplicit undervisning i inferensdragning måles på færdigheder i inferensdragning og læseforståelse hos elever i 4. klasse. Blandt deltagerne indgår såvel andetsprogs- som førstesprogs-læsere.
Elevers udvikling af Computational Thinking <i>Stipendiat: Elisa Nadire Caeli (AU/Metropol)</i>	Computational Thinking (CT) indebærer at kunne ræsonnere ud fra den logik, der ligger til grund for kodning, og at kunne anvende praksisser og tænkning fra datalogi til problemløsning. Aktuelt arbejdes på et nyt CT-folkeskolevalg, og undersøgelsen ICILS tester i 2018 elevers CT-kompetencer. Projektets formål er derfor at opnå viden om, hvilken undervisning i CT der virker bedre end anden i folkeskolens praksis, designet som et mixed methods-studie forankret i ICILS.
Undervisning i mundtlighed i folkeskolen: Den undersøgende samtale som lærings- og refleksionsredskab <i>Stipendiat: Eva Dam Christensen (SDU/UC Syd)</i>	Projektet vil undersøge og kvalificere udskolingselevers mundtlige samtalekompetencer i grupper og undersøge og kvalificere, hvordan ny viden tilegnes i disse samtaler mellem eleverne. Der fokuseres på den undersøgende og kritiske samtale, idet der spørges, hvordan og ud fra hvilke kriterier 1) eleverne samtaler om en fagtekst og hvilken metaviden, de har om denne samtale samt 2) hvordan der ud fra et intervererende undervisningsforløb kan udvikles og formidles en mundtlighedsdidaktik.
En ny forståelse af læreren i en ledelsesposition <i>Stipendiat: Maria Hvid Dille (AAU/UCC)</i>	Projektet vil skabe ny viden om ledelse for læring i en målstyret folkeskole. En ny positionering af læreren som uformel mellemlider studeres med afsæt i et distribueret ledelsesperspektiv. Projektet bidrager med et kommunikativt organisatorisk perspektiv til uddannelsesforskningen og formålet er at

	skabe et videngrundlag, der vil styrke en reflekteret praksis over læreren i denne position og understøtte, at elevernes læring drager nytte af ledelsesindsatsen.
Demokrati og medborgerskab i den målstyrede skole <i>Stipendiat: Maria Louise Larsen-Hedegaard (AU/UCC)</i>	Projektet undersøger, hvordan forskellige demokrati- og medborgerskabsforståelser fremmes gennem folkeskolens (hverdags)praksisser og processer, og hvordan eleverne herigenem disponeres for at tænke, forstå og gøre demokrati og medborgerskab. Formålet er at tilvejebringe viden, der både kan anvendes af praktikere og beslutningstagere, og som kan kvalificere arbejdet med at forberede elever til et liv i et samfund med frihed og folkestyre.
Forskningsbaseret design af matematikundervisning med dynamiske geometriprogrammer <i>Stipendiat: Ingi Heinesen Højsted (AU/UCC)</i>	Projektet undersøger dynamiske geometriprogrammernes potentialer til udvikling af ræsonnementskompetence og repræsentationskompetence, samt den aktuelle anvendelse i folkeskolen. Endvidere skabes viden om generiske principper til design af matematikundervisning med dynamiske geometriprogrammer, der udnytter dets potentialer ift. udvikling af ovennævnte kompetencer i folkeskolens udskoling. Teoretisk forankres projektet i instrumentel genesis og design-based research anvendes.
Når unge vægrer sig ved skole <i>Stipendiat: Frederikke Skaaning Knage (AU/Metropol)</i>	Projektet har fokus på langvarigt skolefravær - skolevægring - som er en problematik, hvis årsager vi kender meget lidt til, og som skolerne derfor har svært ved at handle på. Hensigten er at undersøge det komplekse af forhold i elevernes liv, der har betydning for, at de ikke vil i skole. Metodisk tager undersøgelsen afsæt i interviews med udskolings elever med et højt fravær, suppleret af en spørgeskemaundersøgelse, der skal undersøge forskellige baggrundsvariables betydning for fraværet.
Undervisning af flygtningebørn. En forskningsbaseret didaktik <i>Stipendiat: Kornelia Kraglund (AU/Metropol)</i>	Dette ph.d. projekt er forankret i uddannelsespædagogik og anlægger et didaktisk perspektiv på Refugee Education. Projektet afdækker flygtningebørns læringsudbytte og trivsel knyttet til læreres og pædagogers erfaringer, kompetencer og didaktiske ståsted i undervisningen af flygtningebørn og konstruerer en forskningsbaseret didaktik, der klæder lærere og pædagoger på til at varetage undervisningen af flygtningebørn med henblik på at øge læringsudbytte, uddannelsesmuligheder og chancelighed.
Faglig ledelse gennem ressourcpersoner. Et organisatorisk perspektiv på faglig ledelse gennem ressourcpersoner i folkeskolen <i>Stipendiat: Sanna Lassen (SDU/VIA)</i>	Dette projekt har til formål at skabe empirisk funderet viden om, hvordan faglig ledelse forstås og praktiseres i folkeskolen gennem formelle ressourcpersoner uden formelle ledelsesbeføjelser herunder hvilke etiske dilemmaer, der kan iagttages i ressourcpersonernes virke. Feltet undersøges med analysestrategi baseret på Luhmanns teori om sociale systemer. Her-

	fra synliggøres nye perspektiver på organisationens muligheder for at udfolde og organisere faglig ledelse gennem resourcepersoner.
Racial diversitet i det pædagogiske rum. Om identifikation og repræsentation af den ikke-hvide krop i folkeskolen <i>Stipendiat: Pernille Isabella Gersager Nissen</i> <i>(AAU/UCC)</i>	Projektet undersøger, den pædagogiske praksis håndtering af racial diversitet i folkeskolen ved at stille to spørgsmål: 1) Hvordan identificeres og repræsenteres den ikke-hvide krop i det pædagogiske rum? Og 2) hvordan kan der pædagogiske skabes de bedste forudsætninger for ligeværd mellem hvide og ikke-hvide kroppe hos elever i folkeskolen? Formålet er at bidrage med en forståelsesramme, der kan give elever bedre forudsætninger for lige deltagelsesmuligheder i et samfund, der er præget af en voksende diversitet.
Generiske kompetencemål i Naturfagene <i>Stipendiat: Nina Holst Waaddegaard</i> <i>(KU/UCC)</i>	Med indførelse af det tværfaglige tema innovation og entreprenørskab i den danske folkeskole, skal lærere i naturfagene både forholde sig til det fagfaglige indhold såvel som mere generiske aspekter ved elevernes læring. Dette har vist sig at være en udfordring for mange lærere, hvorfor projektet vil undersøge; hvilke modsætninger og muligheder lærerne i folkeskolen oplever, når de realiserer generiske kompetencemål i naturfags undervisningen.

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2016

Projekttitel, stipendiat	Resumé
Social Resiliens i Folkeskolen <i>Stipendiat: Jeppe Høj Christensen (AU/VIA)</i>	Studiet tager afsæt i social resiliens under det psykologiske felt og vil videreudvikle begrebet gennem en bearbejdning i forhold til 1) den nordiske velfærdsmodel 2) folkeskole-konteksten. Dette sker gennem teoretisk analyse og følgeforskning ved tre modelskoler i Vejle, som arbejder helhedsorienteret med social resiliens i de kommende år. Studiet vil til slut lede til en beskrivelse af nordisk social resiliens og trivsels- samt læringsfremmende praksisforslag for alle børn i skolen.
Læreres praksis i en målstyret Folkeskole: formativ evaluering i biologiundervisning <i>Stipendiat: Sofie Tidemand (KU/UCC)</i>	Målstyring, kompetencer og formativ evaluering er blevet centrale begreber i Folkeskolen. Projektet vil afdække biologilæreres tilgange til og udfordringer med disse aspekter. Derudover undersøger projektet, i hvilket omfang og hvordan lokale teamsamarbejder kan kvalificere biologilæreres formative evalueringspraksis. Formålet er at skabe viden om læreres praksis, samt hvordan de kan støttes i arbejdet med målstyring med fokus på formativ evaluering af kompetencer.
Forkastet eller anerkendt? - Et eksplorativt studie i vurdering af elevers produktive literacy-kompetencer ved FP9 dansk <i>Stipendiat: Solveig Troelsen (SDU/VIA)</i>	Projektet undersøger hvilke skrivekompetencer det kræver af eleverne at bestå folkeskolens afgangsprøver i dansk skriftlig fremstilling i en tid hvor der stilles stadig større krav til skrivning for at kunne komme videre i uddannelsessystemet og fungere i sociale og erhvervsmæssige sammenhænge. Det gøres ved at undersøge prøvekonstruktionen, de tekster eleverne producerer til prøverne - både dem der ikke består, og dem der vurderes som gode - og de kriterier bedømmerne anvender i vurderingen.
Normaliseringspraktikker og anbragte børns skolegang. Velfærdsarbejdets praksis og potentialer. <i>Stipendiat: Stine Thygesen (KU/UCC)</i>	Projektet har til formål at skabe viden om de normdannende processer, som finder sted i anbragte børns skolehverdag. Ved at følge fem plejebørn i skolen, undersøges det, hvordan lærere, pædagoger og familieplejere forstår og håndterer barnet, og hvordan de begrunder de interventioner der sættes i værk. Undersøgelsen vil åbne for diskussion og nytænkning af de normalitetsforståelser, som det velfærdsprofessionelle arbejde med anbragte børn i skolen baserer sig på.
Det interkulturelle aspekt i sprogfagene med fokus på begynderdidaktik. Hvordan forstår fransklærere i folkeskolen den kulturformidlende opgave? <i>Stipendiat: Stephanie Kim Löbl (KU/UCC)</i>	Projektet vil gennem en lærerkognitionsundersøgelse se på dels hvordan fransklærere forstår og anvender begrebet interkulturel kommunikativ kompetence (IKK) beskrevet i de nye vejledninger fra 2014 dels hvordan de vil koble det kulturelle aspekt med det sproglige i franskundervisningen. På baggrund af undersøgelsen vil projektet præsentere strategier for implementering af IKK i franskundervisningen i 5.-7. klasse.

Tidlig algebra i folkeskolens matematikundervisning <i>Stipendiat: Thomas Kaas (AU/UCC)</i>	Projektet undersøger potentialer og udfordringer i at implementere tidlig algebra i folkeskolens matematikundervisning ved at spørge: Hvilke begrebsmæssige forståelser kan elever på de yngste klassetrin udvikle af funktionsbegrebet, hvordan kan læreren facilitere hensigtsmæssige forståelser af funktionsbegrebet i indskolingen, og hvad karakteriserer de hindringer, der i et konkret tilfælde kan være i realiseringen af læringspotentialerne? Spørgsmålene belyses gennem design research.
Hvordan styrkes den faglige fordybelse i folkeskolen? - Dybdelæsning i danskfagets litteraturundervisning som en vej til faglig fordybelse <i>Stipendiat: Kristiane Hauer (KU/UCC)</i>	Projektets formål er at udvikle ny viden om, hvordan man styrker den faglige fordybelse i folkeskolen. Dette gøres ved at fokusere på dybdelæsningens betydning i danskfagets litteraturundervisning. Projektet undersøger empirisk, hvordan man styrker 8. klasseelevers dybdelæsning gennem litteraturdydaktiske aktiviteter. Baggrunden for undersøgelsen er den tese, at en styrket dybdelæsningskompetence både forbedrer elevernes overordnede læsekompetence og generelle faglige fordybelseskompetence.
Tid til læring? En undersøgelse af hvad organiseringen af tid i skolen betyder for elevernes deltagelse <i>Stipendiat: Stine Karen Nissen (AU/Metropol)</i>	Tid er et grundvilkår i pædagogiske sammenhænge, men sjældent noget der adresseres dybdegående. Projektet sætter fokus på betydningen af tid i skolen. Det er en undersøgelse af, hvilken betydning den tidsmæssige organisering af skolens aktiviteter har for elevernes deltagelsesstrategier. Formålet er at skabe ny indsigt i in- og eksklusionsprocesser i skolen, ved at rette blikket mod de måder som organiseringer af tiden både befordrer og skaber barrierer for elevernes muligheder og strategier.
Skolens eksistensbetingelser for elever med social angst <i>Stipendiat: Stine Saaby Bach (KU/UCC)</i>	Projektet undersøger skolens eksistensbetingelser for børn med social angst. Dette sker i tre trin. Først en strukturanalyse, der problematiserer en social normalitet af netværk og selvpræsentation, der stiller bestemte krav til de individer, skolen producerer. Dernæst en biografisk analyse af socialt angste børns oplevede skoleliv. Endeligt en samlet analyse, der kobler struktur og individ i skolen som medierende niveau, så det udledes, hvornår og hvordan lidelsen konflikter med skolens rammer.
En inkluderende litteraturdydaktik med multikulturelle tekster. Udviklingen af et litteraturdydaktisk design til udskolingen <i>Stipendiat: Nadia Mansour (AU/VIA)</i>	Formålet med dette projekt er at skabe viden om, hvordan dansklærere kan inkludere etniske minoriteter gennem anvendelse af multikulturelle tekster i udskolingen, samt at udvikle et litteraturdydaktisk design dertil. Projektet anvender en medieret diskursanalyse (neksusanalyse) i undersøgelsen af, hvordan forhandlinger af læsemåder og læseridentiteter ser ud i to 9. klasser med elever med forskellige kulturelle baggrunde, når multikulturelle tekster bliver den fagdidaktiske genstand.
Skoleledelse på foranledning af data og affekt - et studie i lederes (affektive) interageren med data om elevers læring og trivsel	Dette projekt undersøger forholdet mellem skoleledelse, data og affekt. Fokus er på, hvordan data fra Kvalitetsrapporten 2.0 ikke kun producerer viden om elevers læring og trivsel, men også frembringer følelser, fordi skoleledelser læser og forstår data affektivt. Projektet peger på, hvordan affekt får betydning

<i>Stipendiat: Camilla Nørgaard (AU/UCC)</i>	for ledelsesarbejdet og i forlængelse heraf sætter og udfordrer det fremtidige arbejde med udvikling af skolen.
Samarbejde mellem lærere og pædagoger i relation til den understøttende undervisning <i>Stipendiat: Rune Frederik Cordsen (AU/Metropol)</i>	Projektet undersøger, hvordan lærere og pædagogers praksisser i skolens sociale og kulturelle kontekst påvirker samarbejde, og hvordan samarbejdet påvirker elevers deltagelse i den understøttende undervisning. Der tages afsæt i praksisteori tolket igennem den amerikanske pragmatisme. Projektet er multimedisk og case-baseret, og foretages i relation til praksisser vedrørende den understøttende undervisning. Projektet ønsker at bidrage til samarbejdsforskningen i et inklusionsperspektiv.

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2015

Projekttitel, stipendiat	Resumé
En Standard for Elevdygtighed - Et studie af ledelsespraksisser og translationsprocesser i brug af data fra de nationale test <i>Stipendiat: Laura Høvsgaard Nielsen (CBS/UCC)</i>	Projektet undersøger, hvordan den adaptive algoritme i de nationale test(NT) konstruerer en standard for elevdygtighed, samt hvordan denne standard indgår i mål- og effektstyring. Ved at undersøge fortolkninger og forhandlinger af NT i ledelsens relationer til forvaltningen og til lærerne vil projektet pege på, hvilke former for kapacitetsopbygning der skal til for at realisere potentialerne ved en datainformeret ledelsespraksis i et spændingsfelt mellem accountability og en formativ datakultur.
Udvikling af udskolingselevs ikke-kognitive entreprenørielle kompetencer i målstyret danskundervisning <i>Stipendiat: Raffaele Brahe-Orlandi (AU/VIA)</i>	Projektet undersøger potentialer og udfordringer samt identificerer designprincipper ifm målstyrede undervisningsdesigns i dansk, hvor udskolingselever udvikler ikke-kognitive entreprenørielle kompetencer i form af kreativitet, samarbejde, handlingstillid og verdensvendthed, samt kompetencer ifm. kommunikation og fremstilling. Der arbejdes med design-based research som metode. Der benyttes videoobservation, semistrukturerede interviews og dokumentanalyse til indsamling og bearbejdning af data.
Børnestavning med og uden (computer)feedback. Hvordan kan man bedst fremme den tidlige staveudvikling? <i>Stipendiat: Stine Fuglsang Engmose (KU/UCS)</i>	Gennem et effektstudie med 3 trænings- og 1 kontrolgruppe belyser projektet, i hvor høj grad forskellige feedback-typer, fra en voksen eller computeren, påvirker 0. og 1. klasse elevers udbytte af børnestavning. Effekten måles på elevernes læse- og stavefærdighed. Projektet vil derigennem bidrage med ny viden om hvad, der virker i skolens tidlige staveundervisning, og på den måde udvide lærerens fagdidaktiske viden om tilrettelæggelsen af undervisning med børnestavning.
Tværprofessionelt samarbejde, læring og samspil i den nye folkeskole - en analyse af praktiseringen af læringsværktøjet PALS <i>Stipendiat: Lotte Rannveig Galløe (RUC/UCL)</i>	PhD-projektet vil undersøge potentialerne og begrænsningerne for det pædagogiske læringsredskab PALS i den danske folkeskole. Projektet er et etnografisk governmentality studie af redskabets facilitering af læring. Gennem observationer af PALS-teammøder og klasseundervisning samt interviews med professionelle og elever, vil projektet belyse, hvordan redskabet praktiseres og, hvordan det får indflydelse på elevernes mulighed for læring og de professionelles facilitering af et særligt læringsmiljø.
Skole -Elev-Museum: digitale teknologier og elevers læring i mødet mellem Åben Skole og Museum	Folkeskolereformen fordrer, at skoler styrker deres relationer udadtil, og museer er oplagte samarbejdspartnere. Projektets forskningsspørgsmål er: Kan elevers anvendelse af digitale teknologier fremme læring i skiftet mellem læringskonteksterne skole-museum-skole, og hvordan

<i>Stipendiat: Margit Eva Jensen (AU/UCC)</i>	dokumenteres og synliggøres denne læring for eleven selv og for læreren? Mål for projektet er at bidrage med empirisk baseret forskning om elevers mulige læringsudbytte i skiftende læringsrum med fagdidaktisk brug af it.
Hvordan kan Pædagogisk Ledelse lede forskningsinformeret praksis? <i>Stipendiat: Niels Møller (AU/VIA)</i>	Projektet vil med afsæt i Niklas Luhmanns begreb om funktionel analyse og Roar Hagens begreb om refleksionsteori, belyse hvordan skoler over- og omsætter uddannelsesforskningsresultater ind i hverdagens praksis. Projektet vil i forlængelse heraf bidrage med viden om, hvordan professionelles praksis i skoler kan ledes og udvikles gennem integration af uddannelsesforskningsresultater, skolars refleksionsteorier og skolars hverdagspraksis.
Lærerarbejde i en målstyret skole - læreres almindidaktiske refleksioner over lærerarbejde og læring i folkeskolen <i>Stipendiat: Clara Ina Severin Steensen (RUC/UCS)</i>	Projektet vil belyse og skabe viden om de bestemte former for didaktisk tænkning og praksis, man fremmer gennem en målstyret folkeskole. Genstandsfeltet er læreres almindidaktiske refleksioner og diskussioner om målstyringen og dens konsekvenser for lærerarbejdet, læringen og livet i skolen. Skabelsen af viden kombineres med udvikling af konkrete handlingsstrategier rettet mod at styrke lærernes position og professionsudvikling under de igangværende forandringer af folkeskolen.
Digitale midler til understøttelse af målstyret undervisning i matematikfaget <i>Stipendiat: Andreas Lindenskov Tamborg (AAU/Metropol)</i>	I dette projekt undersøges det, hvordan digitalt understøttelse af læringsmålstyret undervisning indvirker på matematikundervisning på mellemtrinnet, og hvilke betingelser dette tilvejebringer for læring. Projektet er baseret på et etnografisk undersøgelsesdesign, kombineret med interviews af centrale aktører. Projektets formål er at bidrage med viden om, hvilke faktorer der er af betydning for mulighederne for at påviste principper for effektiv undervisning kan understøttes digitalt.
Læreren som moralsk aktør. Den etisk-didaktiske dimension af lærerens virksomhed og professionsviden i en klasserumssammenhæng <i>Stipendiat: Chung Kim (AU/VIA)</i>	Projektet undersøger den etiske dimension af lærerens undervisningspraksis. Formålet er at opnå viden om, hvordan lærerens etiske værdier påvirker dennes undervisning og dermed klasserummet og elevernes læring, udvikling og samspil. En gruppe læreres klasserumspraksis undersøges. I et kompetenceudviklingsforløb med stipendiaten udvikler og afprøver de deres etisk-didaktiske kompetence. Denne må ifølge projektets hypotese beskrives i form af moralsk opmærksomhed og sprog, refleksions- og begrundelsesevne samt beslutnings- og handlekraft.
Socialpædagogik og lærerarbejde <i>Stipendiat: Lone Bæk Brønsted (KU/UCC)</i>	Projektet vil skabe viden om, hvordan tværprofessionelt samarbejde omkring udsatte unge i udskolingen kan være med til at øge elevers læringsmuligheder. Projektet vil beskrive og forstå læreres socialpædagogiske viden og kompetencer som det praktiseres i et eksisterende samarbejde, nemlig skolernes SSP-samarbejde. I

	undersøgelsen rettes fokus på lærernes bedømmelser af adfærd og opførsel hos udsatte unge samt på, hvilke interventioner lærerne foreslår for at støtte disse unges skoledeltagelse.
En god start på folkeskolen - En medarbejderstyret intervention for udsatte børn i folkeskolens 0. - 3- klasse <i>Stipendiat: Lars Ladefoged (AU/Metropol)</i>	Ph.d.-projektet skal udvikle en medarbejderstyret interventionsmodel, som skal øge læringsudbyttet for udsatte børn i indskolingen i den danske folkeskole. På baggrund af uddannelsessociologi og undervisningsdifferentiering udføres et randomiseret kontrolleret forsøg, ud fra hypotesen om, at det kræver en særlig didaktisk og pædagogisk tilgang, at udfordre alle elever til at blive så dygtige som de kan. Derudover fremlægges konkrete forslag til opkvalificering af læreruddannelsen.
Faglige fællesskaber i en målstyret folkeskole - læring blandt elever i marginale positioner <i>Stipendiat: Merete Munkholm (AU/VIA)</i>	Projektet undersøger, hvordan lærere kan arbejde med læringsmål på måder, der er med til at fremme læring hos elever i marginale positioner i faglige fællesskaber. Herunder om og hvordan nogle måder at arbejde med læringsmål på kan skabe ikke-intenderet læring, der fastholder elever i marginale positioner og/eller medvirker til elevers overskridelse af disse positioner. Projektet bygger på empiriske studier i to 8. klasser i den danske folkeskole og har afsæt i social praksisforskning.
Målstyring mellem intention og praksis <i>Stipendiat: Signe Piil Andresen (AU/UCC)</i>	Projektets mål er at skabe ny viden om den pædagogiske ledelse af læreres meningsskabelsesprocesser om synlig læring, der har betydning for om- og oversættelsen af målstyrede læringsprocesser i folkeskolen i Danmark. Gennem et kritisk casestudie vil projektet undersøge, hvordan ledelsen arbejder med meningsskabelse og konkurrerende handlingsteorier, og hvordan organiseringen påvirker processen gennem gensidigt betingede handlinger.

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2014

Projekttitel, Stipendiat	Resumé
Øgning af elevernes udbytte af det praktiske og undersøgende arbejde i skolens biologiundervisning gennem formative evalueringer <i>Stipendiat: Sanne Schnell Nielsen (KU/UCC)</i>	Projektet vil undersøge, hvordan man kan øge elevernes udbytte af det praktiske og undersøgende arbejde i biologiundervisningen gennem en kvalificering af den formative evaluering. Projektet vil i samarbejde med folkeskolelærere udvikle og empirisk teste didaktiske designs med tilknyttet understøttende materiale i form af kompetencemålsformater. De didaktiske designs vil integrere læring- og evalueringsaktiviteter, og de vil tage udgangspunkt i progressionsopdelte kompetencemål.
EksPLICIT litteraturundervisning i et inkluderende perspektiv <i>Stipendiat: Nina Berg Gøttsche (AU/VIA UC)</i>	Projektet undersøger, hvordan litteraturundervisningen i overbygningen kan kvalificeres, så elever med læseforståelsesvanskeligheder i højere grad kan inkluderes og få udbytte af undervisningen. Elever med læsevanskeligheder er vigtige informanter, og projektet undersøger derfor som udgangspunkt, hvordan elever med læsevanskeligheder faktisk forstår litterære tekster, som grundlag for at udvikle en metode til eksPLICIT litteraturundervisning, der kan give elever med læsevanskeligheder adgang til litteraturens dannelsespotentiale.
Ledelse og organisering af fagteam og faglige vejledere, der kan understøtte lærernes samarbejde om udvikling af undervisningen med henblik på øget læringsudbytte for eleverne <i>Stipendiat: Dorethe Bjergkilde (AU/UCC)</i>	Projektet vil skabe ny viden om ledelse og organisering af fagteam og faglige vejledere, der kan understøtte lærernes samarbejde om udvikling af undervisningen med henblik på øget læringsudbytte for eleverne. Der undersøges specifikt, hvordan skoleledelse gennem distribueret ledelse kan understøtte faglige vejlederes virke og udvikling af fagteam, samt hvilke organisatoriske strukturer og affektive dynamikker der fremmer/hæmmer denne proces.
Feedback i folkeskolen – med matematik som eksempel <i>Stipendiat: Bent Sortkær (AU/VIA UC)</i>	Projektets mål er, at undersøge i hvor høj grad elevens køn og sociale og etniske baggrund har betydning for, hvordan denne oplever og forstår feedback. Projektet undersøger desuden, hvordan lærere hhv. forstår og anvender feedback, og om elever har samme forståelse og oplevelse af feedback som læreren for derudfra at genere ny viden om, under hvilke forudsætninger lærerens intenderede feedback bliver oplevet og modtaget som feedback af elever. Der anvendes kvantitative og kvalitative metoder.
Tosprogedes tilegnelse af engelsk som deres L3 sammenlignet med etsprogedes tilegnelse af engelsk som deres L2 <i>Stipendiat: Rawand Samal Jalal (KU/UCC)</i>	Projektet vil, via en kvantitativ- og en kvalitativ undersøgelse, belyse engelskkompetencerne hos en større gruppe tosprogede elever med samme kompetencer hos deres etsprogede klassekammerater. Dernæst vil de læringsstrategier, som anvendes af tosprogede elever med høje kompetencer, blive identificeret.

Når elever udforsker fag og sprog – et studie af fagligt initierede elevsamtaler i danskfaget <i>Stipendiat: Marie Dahl Rasmussen (AU/UCC)</i>	Projektet undersøger de samtaler, eleverne fører med hinanden i danskfaget, og spørger hvilke fagdidaktiske rammer og tiltag, der understøtter elevernes fælles udforskning og afprøvning af hypoteser og fagsprog. Formålet er at bidrage til udvikling af undervisning, hvor eleverne tilegner sig fagets viden og færdigheder gennem fagligt initierede elevsamtaler. Det teoretiske afsæt er socialsemiotisk, og empirien tilvejebringes gennem feltstudier og interventioner på tre skoler.
Evaluerings i praksis – en undersøgelse af læreres viden om elevernes matematikundskaber <i>Stipendiat: Pernille Bødtker Sunde (AU/VIA UC)</i>	Projektet er en eksperimentelt baseret undersøgelse af hvorledes to forskellige typer evalueringsredskaber, klassebaseret test og individuel samtaleobservation, påvirker læreres praksis og elevernes faglige progression. Analysen omfatter 10 1. klasser hvor kvantitative og kvalitative data om elevernes faglige niveau i matematik og lærerens praksis sammenholdes med det anvendte evalueringsredskab.
Inkluderende skole-hjem-samarbejde med forældre med lav uddannelses-kapital som katalysator for bedre fagligt udbytte i folkeskolen <i>Stipendiat: Anne Jørgensen (AU/UCC)</i>	Social mobilitet er stadig en stor udfordring for den danske folkeskole. En af forklaringerne er, at folkeskolens implicitte sprog i højere grad matcher "middelklassens livsform" og i mindre grad forældre med lav uddannelseskapital. Projektets formål er at komme med anbefalinger til, hvordan lærerne kan synliggøre og inddrage forældrenes ressourcer, for dermed at fremme et skole-fagligt sprog i hjemmet på en sådan måde, at det kan stimulere deres børns læring og dermed højne elevernes faglige niveau.
Kroppens betydning for lederskab og socialpædagogiske kompetencer <i>Stipendiat: Mathias Sune Berg (KU/UCC)</i>	Ledelse af differentieret undervisning i den inkluderende folkeskole er udfordrende og stiller store krav til læreres socialpædagogiske kompetence, autoritetsforhandling og kommunikationsevne. Projektet ønsker at udforske, hvordan et øget fokus på kroppens sprog kan udvikle lærerens lederskab og socialpædagogiske kompetence og dermed understøtte arbejdet med differentieret undervisning i inkluderende læringsmiljøer.
Skriftlig, interaktiv, it-medieret feedback i engelskundervisningen i udskolingen - et interventionsforskningsprojekt <i>Stipendiat: Hanne Wachter Kjærgaard (AU/VIA UC)</i>	Fra en konstruktivistisk og socialkonstruktivistisk tilgang til sprogtilegnelse undersøger projektet de ændringer, der afstedkommes af indførelse af interaktiv, it-medieret, metasprogsopbyggende, skriftlig feedback i engelskundervisningen i Danmark. Gennem et interventionsstudie i tre 8.-klasser undersøges lærernes praksis samt elevernes holdninger og håndtering af lærerfeedback og ændringer heri. Projektet udvikler ny viden om feedbackpraksisser og om it's muligheder for at kvalificere disse.
Undersøgelserbaseret matematikundervisning: innovation og design gennem faglig kollegial sparring. <i>Stipendiat: Jacob Bahn (KU/UCC)</i>	Projektet undersøger betingelser og muligheder for, at matematiklærere i fagteams kan designe og analysere undersøgelsesbaseret undervisning, så elevernes udbytte forbedres. Specifikt udforskes funktionen af nye designværktøjer for lærere baseret på teorien om Didaktiske Situationer, "Open ended approach" og arbejdsformen "lektionsstudier". Forskningsresultaternes publiceres internationalt, mens designværktøjer og dokumentation heraf formidles bredt til matematikprofessionen i Danmark.

Det ADHD-diagnosticerede barns perspektiv som bidrag til en didaktisk og faglig skoleledelse <i>Stipendiat: Thyge Tegtmejer (SDU/UCS)</i>	Børn med ADHD er en udfordring for et stigende antal skoler, idet konflikter og forstyrrende adfærd er en væsentlig hindring for et trygt læringsmiljø for alle, og ofte skaber dårligt klima mellem ledelse og medarbejdere. Projektet undersøger de diagnosticerede børns oplevelse af læringsudbytte og deltagelse på to skoler med forskellige tilgange til denne børnegruppe. Denne viden skal kvalificere en didaktisk og faglig skoleledelse med inddragelse af lærere og pædagoger.
--	--

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2013

Projekttitel, Stipendiat	Resumé
Inkluderende it-didaktik <i>Stipendiat: Laura Mørk Emtoft (RUC/UCSj)</i>	Ph.d. projektets formål er at afsøge hvorvidt kontekstuelle itlæremidler kan bidrage til inklusion af elever med eksekutive vanskeligheder og i så fald hvilke lærerkompetencer der er nødvendige i realiseringen af en sådan praksis. Dette vil blive udarbejdet i et mikroetnografisk perspektiv gennem empiriske casestudier baseret på deltagerobservation af to mellemtrinsskoler, hvor sådanne læremidler anvendes, samt kvalitative interviews af lærere og elever og analyse af digitale spor.
Elevers læsehandling – et performativt blik på læsestrategier <i>Stipendiat: Liv Fabrin (AU/UCC)</i>	Elever investerer i sig selv som læsere og de læsestrategier som de udvikler, er afgørende for deres læsetilgange. Projektet undersøger elevers performative læsehandling og udforsker læseundervisning med henblik på at udvikle et fleksibelt didaktisk begreb om læsestrategier til brug for metodevalg i læseundervisningen
Overbygningsskolen som potentielt vendepunkt – om kategoriseringspraksis og in- og eksklusion i udskolingen <i>Stipendiat: Helene Falkenberg (AU/UCC)</i>	Fokus er overbygningsskolens potentiale som inkluderende læringsmiljø. Her undersøges læreres vurderings- og opfattelsesmønstre, som konstruerer kategoriseringspraksisser og hvordan disse praksisser knytter an til de arkitektoniske og organisatoriske rammer. Projektet hviler på Bourdieus praksislogiske teori og Goffmans mikrosociologiske samhandlingsteori, og tilrettelægges som et klasserumsstudie på udvalgte overbygningsskoler.
Inklusion - muligheder og barrierer for deltagelse i læringsfællesskaber belyst gennem et børneperspektiv <i>Stipendiat: Christina Holm Poulsen (SDU/UCS)</i>	Der efterspørges viden om, hvordan børn oplever inklusionsindsatser. Projektet tager udgangspunkt i to folkeskoler, der har forskellige måder at organisere læringsfællesskaber på. Gennem observation og kvalitative interviews undersøges det, hvilke muligheder og barrierer for deltagelse børnene oplever i de konkrete læringsfællesskaber. Projektet vil bidrage med viden om, hvordan indsatser opleves fra et børneperspektiv med henblik på at udvikle inklusionsindsatser over for børn i folkeskolen.
Udskolingsdidaktik - mellem de unges forudsætninger, eksterne evalueringskrav og lærerens pædagogiske intentionaltet <i>Stipendiat: Thomas Iskov (AU/VIA UC)</i>	Projektet afdækker didaktiske udfordringer, som de opleves af lærerne, mellem udskolingselevernes forudsætninger, kravene om ekstern evaluering og lærerens egen pædagogiske intentionaltet. Formålet er derudover at fremkomme med anbefalinger til didaktisk praksis i udskolingen. De unges forudsætninger og ekstern evaluering udgør videnområder, som den kvalitative undersøgelse baserer sig på. Empiri indsamles hovedsageligt via en række kvalitative interview med dygtige lærere i udskolingen.

Det inkluderende skole–hjemssamarbejde? – belyst fra et forældreperspektiv <i>Stipendiat: Jimmy Krab (RUC/UCSj)</i>	Hvordan håndterer forældre til børn med `særlige behov` skole-hjemssamarbejdet? Formålet er at skabe viden om læreres og pædagogers samarbejde med familier i indskolingen, når `børn med særlige behov` skal inkluderes i folkeskolen ved at undersøge det fra et forældreperspektiv. Det teoretiske afsæt er sociologisk og kulturanalytisk. Der arbejdes med partcipatoriske metoder som afsøger hvordan viden om forældreperspektiver kan kvalificere skole-hjemssamarbejdet i praksis og i uddannelses sammenhæng
Elever som reagerer - situeret skriveundervisning på mellemtrinnet <i>Stipendiat: Louise Molbæk (AU/UCC)</i>	Med udgangspunkt i socialesemiotisk tekstteori og OECD's anbefalinger vedr. læringssituationer undersøger projektet, hvordan skriveundervisning kan tilrettelægges. Formålet er at bidrage til udviklingen af principper og strategier forminddragelse af situationer fra livet uden for skolen og skabe rum for elevens positionering som reagerende skribent. Dette undersøges metodisk ved hjælp af afprøvning af et didaktisk design i to klasser på mellemtrinnet og analyse af dets betydning for praksis.
Fra fravær til passion i udskolings læringsrum -et studie af ændringer i frafaldstruede udskolingselevs læring og skoledeltagelse <i>Stipendiat: Maj S. Rasmussen (AU/VIA UC)</i>	Projektets formål er at skabe en viden, der kan forbedre inklusion af udsatte elever med bekymrende fravær gennem et kvalitativt studie af, om og hvordan forskelligt organiserede læringsrum, der samtænker social og faglig læring, kan tiltrække og fastholde disse elever. Projektet tager afsæt i social praksisteori og inddrager et elevperspektiv på (grunde til) ændringer i deltagelse og fravær, der skal kvalificere organiseringen af differentierede læringsrum i folkeskolen.
Demokratiundervisning med brug af digitale læremidler i samfundsfag i folkeskolen <i>Stipendiat: Anders Stig Christensen (SDU/UCL)</i>	Projektet undersøger, gennem et aktionsforskningsprojekt, hvordan undervisning med brug af digitale læremidler, kan være med til at styrke elevernes tilegnelse af samfundsfaglige kompetencer og dermed deres demokratiske handlekompentence. Som del af projektet vil der blive formuleret en teoretisk begrundet fagdidaktik for samfundsfag, hvor der er fokus på sammenhængen mellem de samfundsvidenskabelige begreber og elevernes forståelse af deres hverdagsliv.
Vurdering for læring <i>Stipendiat: Neriman Tiftikci (AU/Metropol)</i>	Formålet med ph.d. projektet er at undersøge, hvilken vurderingsteknologi rettet mod vurdering for læring der kan øge læringsudbytte hos 5.klasses elever i faget dansk. Gennem et randomiseret, kontrolleret eksperiment er det ønsket at bidrage med ny viden om, hvilken af de tre vurderingsteknologier der er mest effektiv.

Om inklusionsbegrebet og udvikling af inkluderende læringsrum <i>Stipendiat: Morten Timmermann Korsgaard (AU/UCC)</i>	Årsagerne til eksklusion af elever i folkeskolen søges ofte i individualiserede problematikker. Dette betyder, at de konkrete praksisser i fællesskaberne overses og der mangler et blik for, hvilke praksisser der inkluderer elever i læringsfællesskabet. I dette projekt sættes der fokus på netop disse praksiser, der inkluderer elever i folkeskolen. Gennem observationsforløb og innovation labs udvikles der viden om disse praksisser, samtidig som selve observationsmetoden sættes i fokus og udvikles.
Elevengagement som katalysator for inklusion og læringsudbytte <i>Stipendiat: Hilde Ulvseth (AU/UCC)</i>	Ph.d. projektet undersøger elevengagement, som er afgørende for elevers inklusion og læringsudbytte. Der undersøges karakteristika ved læringsmiljøer med hhv. engagerede og uengagerede elever, samt engagementets betydning for elevers og læreres oplevelse af inklusion i undervisningen. Projektet leverer ny viden til udvikling af engagerende læringsmiljøer, der karakteriseres ved elevers lyst til og motivation for læring samt aktiv deltagelse og inklusion i undervisningen.
Udvikling af geografilæreres kompetencer <i>Stipendiat: Søren Witzel Clausen (AU/VIA UC)</i>	Projektet vil generere ny viden om, hvordan danske geografilæreres kompetencer kan udvikles i et samspil med andre naturfagskollegaer, og hvordan det kommer til udtryk i lærernes fagsprog og undervisningsmetoder. Begrebet kompetencer forstås som Pedagogical Content Knowledge (PCK). Projektet indgår som en del af det større tværinstitutionelle forskningsprojekt QUEST, og der vil blive anvendt både kvantitative og kvalitative metoder ved indsamling af empiri.

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2012

Projekttitel, Stipendiat	Resumé
Idræt som inklusion i den danske folkeskole – et multiple casestudie til identifikation og udvikling af en inkluderende idrætsundervisning <i>Stipendiat: Mette Munk Jensen (KU/UCS)</i>	Idrætsfaget udgør pga. fagets praktiske og kropslige dimension en særlig arena for inklusion. Flere forhold indikerer dog, at ikke alle elever er inkluderet i idrætsundervisningen. Gennem et kvalitativt multiple-case studie er formålet at styrke den idrætspædagogiske og didaktiske viden om inklusions- og eksklusionsprocesser i en skoleidrætssammenhæng. Dette med henblik på udvikling af indsatser, der kan fremme en inkluderende idrætsundervisning og øge udbyttet af undervisningen for alle elever.
Vejledning – som inkluderende redskab i læreres hverdagspraksis <i>Stipendiat: Charlotte Riis Jensen (AU/UCC)</i>	Da op mod hver 4. elev anses som vanskelig og problematisk af lærerne tyder meget på, at der eksisterer en udfordring i forhold til den inklusive praksis i grundskolen. Dette projekts ambition er at udvikle lærernes pædagogiske og didaktiske kompetencer ved at undersøge, hvordan vejledning af lærere kan få betydning for den krævede inklusion i klasserummet og for læreres praksis. Datamaterialet til at belyse denne problemstilling består af interviews, observationer samt spørgeskemaer.
Elevers begrundede vurderinger i udskolingen. Litteraturundervisningens potentiale. <i>Stipendiat: Kristine Kabel (AU/UCC)</i>	Hvordan kan elevfagsprog om litteratur karakteriseres, vurderes og diskuteres? projektet undersøger elevers begrundede vurderinger i dansk i udskolingen, samt hvilke tiltag, der kan støtte denne måde at forholde sig til tekster på. Begrundede vurderinger ses i projektet som måder at udtrykke stillingtagen på og som et elevfagsprog, der er centralt for generelt at kunne forstå og udtrykke sig kritisk om tekster. Projektets formål er didaktisk og begrundet i et teoretisk perspektiv om, at udvikling af elevfagsprog har betydning for succes i uddannelsessystemet.
Nabosprogsdidaktik 2.0 – kommunikativ sprogundervisning med digitale medier <i>Stipendiat: Tom Steffensen (RUC/UCSj)</i>	Flere undersøgelser peger på et behov for at revitalisere den nordiske dimension i danskfaget. Ved at følge konkrete eksperimenter med virtuel nabosprogsundervisning vil projektet undersøge de didaktiske potentialer og barrierer i brugen af digitale medier i fællesnordiske undervisningsforløb. Særlige undersøgelsesspørgsmål er, hvordan forskellige digitale medier og undervisningsaktiviteter understøtter elevernes nabosprogsforståelse, kommunikation og faglige samarbejde.
Digitalt billedarbejde og billedæstetisk kompetenceudvikling i it-didaktisk design <i>Stipendiat: Helle Rasmussen (AAU/UCN)</i>	Projektet vil skabe grundlag for kvalificering og fornyelse af undervisningen i skolefaget billedkunst ved udvikling af en model for it-didaktisk design af digitalt billedarbejde. Med en Design Based Research inspireret tilgang og med henblik på at fremme læringsudbyttet og styrke det digitale billedarbejde og brugen af it undersøges, hvordan it-didaktisk design kan understøtte undervisningen omkring digitalt billedarbejde og sandsynliggøre billedæstetisk kompetenceudvikling hos eleverne.

Meningsfuld målsætning – meningsfuld læring? <i>Stipendiat: Mikkel Stovgaard (AU/UCC)</i>	I projektet undersøges, hvordan elever i den danske folkeskole påvirkes af målarbejde. Formålet er at belyse, om og i givet fald hvordan implementering af niveaudelte mål i udskolingen påvirker udvalgte elevgruppers positioneringsmuligheder og lyst til at lære. Projektet har et eksperimentelt design og beror empirisk på data indsamlet via spørgeskemaundersøgelse før og efter intervention samt klasserumsobservationer og interviews.
Ledelsesvilkår, pædagogisk ledelse og elevernes læringsudbytte <i>Stipendiat: Lonni Hall (AU/UCC)</i>	Ph.d. projektet vil undersøge betingelserne for at bedrive ledelse, der kan understøtte og styrke elevernes læringsudbytte i Danmark. International forskning viser, at der er en sammenhæng mellem pædagogisk ledelse og elevernes læringsudbytte. Der mangler dansk forskningsviden om feltet. Kan vi sikre større læringsudbytte for eleverne ved bestemte former for pædagogisk ledelse? Produktet er en ph.d. afhandling, samt et idekatalog der kan pege på opmærksomhedsfelter og mulige "next praksisser".
Pupils Conceptual development and understanding of Natural Science/Technology in Primary school <i>Stipendiat: Rikke Dalgaard Hartmeyer (AU/Metropol)</i>	Projektet anvender Personal Meaning Mapping (PMM) til at undersøge, hvordan forskellige læringsmiljøer influerer på elevers konceptuelle udvikling og forståelse af natur og teknik i folkeskolen. Samtidig undersøger projektet, hvordan PMM kan støtte lærere i at organisere og udføre natur og teknik undervisningen, samt hvordan PMM influerer på elevers forståelse af relevante koncepter i natur og teknik.
Teknologibaseret læsning og skrivning i folkeskolen <i>Stipendiat: Helle Bundgaard Svendsen (AU/VIA)</i>	Elever med afkodningsvanskeligheder som anvender it-støtte til deres læsning og skrivning udvikler nogle særlige teknologibaserede læse- og skrivestrategier. Projektets mål er at afdække disse strategier for at kunne integrere dem i undervisningen af elever fra 4. kl. med afkodningsvanskeligheder, sådan at de i højere grad inkluderes i den almindelige undervisning i folkeskolen.
Digitale læremidler til læseundervisning i danskfaget i folkeskolens indskoling <i>Stipendiat: Stig Toke Gissel (SDU/UCL)</i>	Projektets formål er at undersøge, hvordan udvalgte, tilgængelige digitale læremidler til danskundervisningen i den danske folkeskole bidrager til elevers læring med særligt fokus på, hvordan de understøtter læseundervisning i indskolingen. Projektet vil afdække hvilke faktorer ved digitale læremidler der kan antages at fremme elevers læreprocesser, hvordan elever interagerer med digitale læremidler og om inddragelsen af digitale læremidler fordrer inklusion og differentiering.
Elevpotentialets kompleks - Elevrettet ledelse og organisering i spændingsfeltet mellem	Hvordan virker forskellige typer af elevrettede ledelses- og organiseringsformer i forhold til udviklingen af elevers potentialer?

selvrealisering og performancekrav <i>Stipendiat: Kia Wied (AU/UCC)</i>	Projektet undersøger, hvordan elevers potentialer bliver til gennem forskellige måder at lede og organisere skolen og har her særligt fokus på ledelses- og organiseringsformernes samspil samt interne og indbyrdes spændinger. Det teoretiske afsæt er poststrukturalistisk og empirien tilvejebringes via kvalitative feltstudier på to skoler.
Skolen og den sociale arv – om elevtrivsel og sammenhæng i skole-hjem-relationerne <i>Stipendiat: Iben Charlotte Aamann (AU/UCC)</i>	Projektets formål er at skabe en viden, der kan gøre folkeskolen bedre til at bryde den negative sociale arv gennem et kvalitativt studie af, om og i så fald hvordan skolens ledelse og organisering af relationerne mellem skole og hjem fremkalder en følelse af sammenhæng for den enkelte elev. Projektet tager afsæt i governmentalitytraditionen, men anlægger samtidig dels et elevperspektiv, dels et blik for de sociale klassers indflydelse på dannelsen af subjektivitet og dels et affektperspektiv.
Interkulturelle læreprocesser i engelsk-Nybrud i kulturundervisningen gennem aktionsforskning og metodeudvikling <i>Stipendiat: Lone Krogsgaard Svarstad (AU/UCC)</i>	Ph.d.-projektet vil udvikle en metodisk tilgang til undervisning i interkulturelle læreprocesser i engelsk i udskolingen. Det empiriske arbejde er funderet i aktionsforskning med det formål at udfordre og udvikle engelsklærernes didaktiske tænkning og praksis. En ny tilgang til undervisning i kulturdimensionen søges afprøvet med inspiration fra feltet cultural studies. Der vil være fokus på udvælgelseskriterier for kulturelt meningsbærende tekster og læringsmål med henblik på at udvikle elevernes kritiske interkulturelle medborgerskab.
Trykte og digitale læremidlers samspil i tyskundervisningen i folkeskolen <i>Stipendiat: Maria Pia Petterson (SDU/UCL)</i>	Projektet undersøger, hvordan film i samspil med trykte og digitale midler fungerer i tyskundervisningen. Fokus er på, hvorvidt, i hvilket omfang og under hvilke betingelser disse læremidler kan bidrage til at skabe interesse for tysk, og til at styrke tilegnelsen af sproglige kompetencer og kulturel viden. I forlængelse heraf er det målet at give handleanvisninger til hvordan disse mediers specifikke muligheder kan udnyttes med interkulturel kommunikativ kompetence for øje.
Inklusionsdifferentiering og læringsudbytte i et neuropædagogisk perspektiv <i>Stipendiat: Anni Mortensen (AAU/UCN)</i>	Dette projekt anlægger et, i dansk sammenhæng nyt perspektiv, nemlig neuropædagogisk, på inklusion og læringsudbytte. Målet med projektet er at påvise, hvorledes neuropædagogikken kan give nye optikker til at analysere, vurdere, og bidrage til at lærere kan arbejde differentieret med inklusion. På baggrund af neuropsykologisk analyse af inklusions- og eksklusionsprocesser, sættes der fokus på sammenhæng mellem inklusionsdifferentiering og læringsudbytte på 3. klassetrin.

Oversigt over ph.d.-stipendier i uddannelsesforskning 2011

Projekttitel, Stipendiat	Resumé
Lyst til læring i forskellige organiseringer af udkolingen <i>Stipendiat: Rikke Brown (AU/UCC)</i>	Projektet er en komparativ undersøgelse af, hvad organiseringer af udkolingen betyder for eleverne. På to skoler følges 12 elever vha. Videooptagelser af undervisningen og elevsamtaler samt interviews og spørgeskema. På baggrund af dette analyseres, hvilke lyster, som anerkendes i de to udkolinger, hvorpå sammenhænge mellem, hvorvidt eleverne udviser passende læringslyster og deres sociale baggrund studeres. Projektet er forankret i governmentality-studier og bourdieusk klasserumsforskning.
Nettet fanger. Multimodale tekster, feedback og læring i danskfaget i udkolingen <i>Stipendiat: Vibeke Christensen (AAU/UCN)</i>	Lærerfeedback er af afgørende betydning for elevers læringsudbytte. Feedbackens form og indhold skales i sammenhæng med de anvendte teksttyper og produktkrav. Projektet undersøger sammenhængen mellem feedback og arbejde med digitale tekster i danskfaget i udkolingen. Projektet har til hensigt at bidrage til udviklingen af danskfagets digitale tekstdidaktik. Endvidere vil projektet udvikle kendetegn på og principper for god feedback ift. digitale tekster, evt. tilpasset forskellige elevgrupper
Dissonant læringsmiljø, elevmotiver og læringsadfærd <i>Stipendiat: Pia Susanne Frederiksen (AAU/UCN)</i>	Nyere undersøgelser viser, at op mod tredive procent af drengene i den danske folkeskole af lærerne vurderes som vanskelige. Med udgangspunkt i begrebet dissonant læringsmiljø", vil projektet undersøge, om der foregår en ubevidst kønseksklusion af grupper af drenge, og hvordan det i givet fald sker via interaktionsmønstre i skolens mikromiljø. Desuden vil projektet undersøge og udvikle metoder til, hvordan lærernes inklusionskapacitet kan støttes i den danske folkeskole.
Udvikling af inkluderende klasseledelse <i>Stipendiat: Mette Molbæk (AU/VIA UC)</i>	Projektet undersøger, hvordan lærerne arbejder med inkluderende klasseledelse, og hvordan dette arbejde kan kvalificeres. Det er projektets hypotese, at inkluderende klasseledelse i høj grad afhænger af øget fokus på de didaktiske valg, læreren træffer før, under og efter sin undervisning, og at en bevidst rammesætning og udvikling af disse valg vil medføre øget deltagelse hos eleverne (læs mere).
Klasseledelse i matematik - Hvordan kan en inkluderende læringskultur støttes gennem (fag)didaktiske valg? <i>Stipendiat: Maria-Christina Secher Schmidt (AU/Metropol)</i>	Undersøgelsens fokus er på, hvordan elever med særlige behov i matematikundervisningen kan tilgodeses gennem lærerens klasseledelse. Gennem observationer og interviews undersøges det, hvordan matematiklærerens (fag)didaktiske valg er medskabere af en inkluderende/ekskluderende læringskultur. ambitionen er at kunne pege på konkrete (fag)didaktiske opmærksomhedspunkter, som matematiklæreren kan bruge til at planlægge og evaluere sin undervisning af elever i matematikvanskeligheder i forhold til (læs mere).

Skole 2.0: Multimodal testpraksis, læring og inklusion i literacyundervisningen på yngste klassetrin <i>Stipendiat: Marianne Würtz (AAU/UCN)</i>	Projektet vil bidrage til forståelse og praktisering af skole 2.0. Hvordan kan elevernes multimodale tekst erfaringer fra fritiden inkluderes og anerkendes i skolens literacyundervisning på yngste klassetrin med henblik på at kvalificere elevernes kommunikationskompetence og læringsudbytte? Projektets fokus er it til multimodal tekstproduktion. Projektets formål er at udvikle en læringsmodel for formaliseret uformel læring der indtænker eleverne som didaktiske designere.
---	--